

මනෝ විද්‍යාව

නො

යෙකුත් රෝග පීඩාවලදී බියවීම ගැන සඳහන් කිරීම අප සමාජයේ සුලබව සිදුවන්නකි. විවිධ මානසික රෝග වලට හේතු වශයෙන් බොහෝ රෝගීන් ගේ ශරීරීන් පවසන්නේ ඔවුන් යම් බිය විමකට ලක් වී ඇති බව යි. බිය විමට හේතුව කුමක්ද කියා පැවසීමට ඔවුන් අපොහොසත් වුවද, සමහර විට එය සිදු වුවා යැයි සිතිය හැකි අවස්ථාවන් සඳහන් කරති. හුදුදු වන තාත්තට ගිය අවස්ථාවක, දර කඩන්නට කැලයට ගිය අවස්ථාව, තුනහොත් රාත්‍රී කාලයේ නිවස බලා එමින් සිටි හෝ නිවසින් පිටව වෙනත් වැඩකට යන අවස්ථාව ආදිය ගැන ඔවුන් කියන්නට පෙළඹේ. රෝගීන්ගේ ශරීරීන් ඔහු හෝ ඇය බිය වී ඇති බවට අනුමාන කරන්නේ ඔවුන්ගේ මුහුණේ ඉරියව් හා අනෙකුත් හැසිරීම ආදිය සලකා බැලීමෙනි. මුහුණේ ඉරියව් වලින් බොහෝ විට

වර්තමානයේ මිනිසුන් සොහොන් පිට්ටනිවල පවා ගෙවල් සාදාගෙන පදිංචි වී සිටිය ද, මිට දශක ගණනකට පෙර එවැනි තැන් වලට බොහෝ මිනිසුන් ගියේ බිය මුසු හැඟීමකිනි. අවතාර හා හොළමන් ගැන, සතුන් පෙරේතයින් ගැන හා එවැනි දේ හමුවීම පිළිබඳ ලොමුදැහැගන්වන කථා එකළ මිනිසුන් විසින් කියනවා අසන්නට ලැබිණ.

මනෝ වෛද්‍ය සරත් පඬුවාවල.

බියපත් වූ බවක් පෙනෙන්නට ඇති අතර, ඔහු හෝ ඇය මුළු ගැන්වී සිටීමට උත්සාහ කරයි. සිටින තැනින් පිටතට ගෙන ඒමට උත්සාහ කිරීම ඔහු කෝප ගන්වන්නක් විය හැකිය. තවත් වැදගත් කරුණක් වන්නේ මෙවැනි අවස්ථාවකදී ප්‍රථම උපදේශය ලැබෙන්නේ මැතුරුම් කරුවකු හු

වෛද්‍යවරයකු හෝ කට්ටියකු ගෙනි. අතිවාරයෙන් ම ඔවුන්ගේ විනිශ්චය වන්නේ ද බිය විමක් බව යි. විශේෂත්වය වන්නේ ඔවුන් ආතුරයාගේ ස්වභාවය (ස්ත්‍රී, පුරුෂ බව වයස, බියවූණු අවස්ථාව හා වේලාව ආදිය) ගැන බලා බිය විමට හේතුව ද ප්‍රකාශ කිරීම යි. අදාළ හේතු කළු කුමාරයා,

මහයෝනා හෝ මෝහිණිය හෝ වෙනත් අමනුෂ්‍ය බලවේගයක් දැකීමෙන් හෝ වැහීමෙන් විය හැකිය. මිලඟ පියවර වන්නේ ජේතයක් බැලීම හෝ ශාස්ත්‍රයක් ඇසීම ය. අවාසනාවකට හෝ වාසනාවකට ජේතකරුවා පළමු විනිශ්චය ස්ථිර කරයි.

ජන ප්‍රවාදයේ එන බියවීම ගැන සැලකූවොත් ඊට ප්‍රධාන වශයෙන් හේතු දෙකක් තිබේ.

(i) බියසුළු පුද්ගලයා තනිව යන විට පරිසරයේ ඇති කුමක් හෝ දෙයක් වැරදියට වටහා ගැනීම හා ඉන් බියපත් වීම.

(ii) ගින්නේන්මාදය ඇතුළු උග්‍ර මානසික රෝගයකින් පෙළීම.

බියවීම

වර්තමානයේ මිනිසුන් සොහොන් පිටවනවල පවා ගෙවල් සාදාගෙන පදිංචි වී සිටිය ද, මීට දශක ගණනකට පෙර එවැනි තැන් වලට බොහෝ මිනිසුන් ගියේ බිය මුසු හැඟීමකිනි. අවතාර හා හොල්මන් ගැන, යකුන් පෙරේතයින් ගැන හා එවැනි දේ හමුවීම පිළිබඳ ලොවුදුගැහැන්වන කථා එකල මිනිසුන් විසින් කියනවා අසන්නට ලැබිණ. මෙකල තාගරික ප්‍රදේශවල මෙවැනි කතා බහ එතරම් දක්නට නොලැබුණ ද ගම්බද ව එවැනි විස්වාස හා කථා පවති. සතියේ යම් යම් දිනවල විශේෂිත වේලාවල මෙවන් අමනුෂ්‍යයින් සිටින බව හා ඔවුන්ගේ බලපෑම් ආදිය ගැන සමහරු විස්වාස කරති. මෙවැනි වේලාවලදී හා විශේෂයෙන් රාත්‍රී කාලයේදී නිවසින් පිටතට යන අවස්ථාවලදී සමහරුන්ගේ සිතෙහි තීවර ඇදී පවතින්නේ මෙවැනි අමනුෂ්‍යයින් පිළිබඳ (විහාර දේවාලාදියෙහි සිතුවම් කර ඇති අයුරින්) හා ඔවුන් යම් අතතුරක් කරයි ද යන බියෙන් යුතුව ය.

යම් උත්තේජයකින් තොරව සංකීවේදන (ඇසීම, පෙනීම, ගඳ සුවද දැනීම ගරීරයට ඇති වන ස්පර්ශ ආදිය) ආකිවන අවස්ථා තිබේ. මෙයට උදහරණයක් ලෙස ටෙලිෆෝන් පණිවුඩයක් ලැබීමට බලපොරොත්තුවෙන් සිටින අයෙකුට ටෙලිෆෝනය තාද වනවා මෙන් ඇසී ටෙලිෆෝනය දෙසට යන අවස්ථාවක් සඳහන් කළ හැක. මෙය ශ්‍රවණ මායාවකි. මෙය මිනිස් සිත තදින් යමකට යොමුවීම නිසා ඇතිවන ශ්‍රවණ භ්‍රාන්තමය තත්වයකි. (auditory hallucinations) මේ ආකාරයටම දෂ්ටි භ්‍රාන්තමය තත්වයන් ද ඇතිවීමට පුළුවන. ඉහත කී ආකාරයට ම අමනුෂ්‍යයින්ගේ ප්‍රතිරෝධය මතසේ දරාගෙන ඔවුන් හමු වීමේ බියෙන් විශේෂයෙන් සැන්ද කාලයේ තනිව යන පුද්ගලයෙකුට එවැනි දේ දර්ශනය විය හැකි ය. මීට අමතරව පරසරයේ පවතින ස්වාභාවික දේ (පෙනෙන හා ඇසෙන දේ) වැරදි ආකාරයෙන් වටහා ගැනීම ද (illusions) සිදුවිය හැක. මෙවැනි දෂ්ටි හා ශ්‍රවණ මායාවන් නිසා බිය මුසු සිතීන් යන පුද්ගලයා සමහර විට හදිසි මානසික ප්‍රහාරයන් ද සහිතව (panic) තදබල බියකට පත්වීමට පුළුවන. සමහරු "බුදු අමමෝ මං

සමහරු බිය තුනීකරලීමේ අවශ්‍යතාව ගත හිතීන් "ඉතිපියෝ ගාථාව" කියති. නැතහොත් හඬ නගා අසහ්‍ය වදන් කියති.

ඉවරයි " ආදී වදන් කෑ ගසා කියමින් දිවයාම හෝ ක්ලාන්තය සෑදී ඇද වැටීම සිදුවිය හැක. සමහරු බිය තුනීකරලීමේ අවශ්‍යතාව හෝ යකා පැන දුවනිසි යන හිතින් "ඉතිපියෝ ගාථාව" කියති. තැනහොත් හඬ නගා අසහ්‍ය වදන් කියති. නම අන්දැකීම විස්තර කිරීමේ දී සමහරු මේ ගැන අතිශයෝක්තියෙන් සඳහන් කරන්නේ "මං යකාට හොඳ වටන දෙක තුනක් කීව්වා, ඔක්කොම ඉවරයි" යන ආකාරයෙනි. ඇත්තෙන් ම මෙහිදී වන්නේ මතස වෙනතකට යොමු කර බිය පහ කර ගැනීම යි. යකුන්ට බියවූ මෙවැනි තැනැත්තන් තදබල බියෙන් කම්පිතව සිටින අවස්ථාවක මැතිරීම හෝ දෙහි කැපීම වැනි සම්ප්‍රදායික ක්‍රමයක් මගින් ප්‍රතිකාර කිරීමේදී සාංකාව හා බිය තුනීවී යයි. මෙවැනි දේ මගින් යකුන් වැහි සිටි නම හෝ යකා ළඟ සිටි නම හෝ පලවා හැරිය හැකිය යන තදබල විස්වාසයෙන් යුතුව ඔවුන් සිටින බැවින් ප්‍රතිකර්මය සාර්ථක වෙයි.

හින්තෝන්මාදය වැනි උග්‍ර මානසික රෝගයක දී ඇතිවන තත්වය මීට භාත්පසින් ම වෙනස් ය. මෙවැනි රෝගයක ප්‍රධාන ලක්ෂණයක් නම් බාහිර පරිසරයේ උත්තේජන නොමැතිව සංවේදන දැනීම යි. එනම් භ්‍රාන්තමය තත්වයක් ඇතිවීම යි. නොපෙනෙන අස කථා කරනවා, බනිනවා, තර්ජනය කරනවා ඇසීම, අමුතු ගඳවල් දැනීම, අන් අයට නොපෙනෙන දේ දැකීම, හමේ ගැවෙන කිසියම් උත්තේජයකින් තොරව ගරීරයට අසාමාන්‍ය සංවේදන දැනීම, මෙවැනි අවස්ථාවන් ය. තව ද නොපෙනෙන බලවේග මගින් තමාගේ කටයුතු පාලනය වන බව හා තමා එවන් බලවේග වල අවශ්‍යතාව අනුව

කටයුතු කරන බව ඔවුන්ට හැඟේ. එපමණක් නොව එය තදින් විස්වාස කරති.

මෙවන් අස්වාභාවික තත්වයන්ට මුහුණ දෙන ඔවුන් තීවර බියපත්ව සිටීමට පුළුවන. යම් යම් අවස්ථාවලදී (උදහරණ - භ්‍රාන්තමය හඬවල් මගින් තමාට යම් අතර්ථයක් කරන බව හෝ මරණ බවට තර්ජනය කිරීම) බිය මුසු තත්වය වැඩි වීම නිසා සැහවී සිටින්නට පුළුවන. බොහෝ විට මෙවැනි රෝගීන් තමා අන්දකින මෙවැනි අදහන දේ ගැන සාංකාවෙන් බියෙන් සිටිනවා විනා තම ශෑතීන්ට ඒ ගැන නොපවසති. ශෑතීන් මේ හැසිරීම් ගැන කිසිවක් කර කියා ගැනීමට නොහැකිව සිටීති. රෝගියා යමකට බියවී ඇති බව හෝ යකෙක්, පෙරේතයෙක් වැහී ඇති බව වැනි කරුණු ගැන සිතීමට බොහෝ විට පෙළඹේ. ඒ නිසා ඔවුන් ප්‍රතිකාර කිරීමට උත්සාහ කරන්නේ කලින් සඳහන් කලාක් මෙන් මැතිරීම් ආදිය මගිනි. සමහර විට රෝගියා පවා එවැනි දේ (මැතුරුම්, දෙහි කැපීම් ආදිය) කරන ලෙස ශෑතීන්ගෙන් ඉල්ලා සිටින අවස්ථා තිබේ. කෙසේ නමුත් මොන ආකාරයේ සම්ප්‍රදායික ප්‍රතිකර්ම කළත් මෙම අසාමාන්‍ය තත්වයෙන් මිදීමට හැකි වන්නේ නැත. මෙවැනි ප්‍රතිකර්ම වලින් පසු කපේ ඵලදායී යන්නට හෝ නූල් ආදිය රෝගීන් විසින් කඩා විසි කරනු ලබන අවස්ථා දක්නට ලැබේ. මීට හේතුව එවන් දේවලින් තමාට ගුණයක් නොලැබීම විය හැක.

මෙවැනි රෝගයකට ප්‍රතිකාර කිරීමට මෙකල ඇති හොඳම පිළියම ප්‍රතිසයිකෝසික මාෂධ භාවිතය යි. රෝගය වැළඳුන මුල් අවස්ථාවේ මේ මාෂධ භාවිතය මගින් බොහෝ දෙනෙකුගේ රෝගය සම්පූර්ණයෙන් පාලනය කිරීමට පුළුවන. කල් ගතවන විට පුද්ගලයාගේ පෞරුෂය පරිහානියට පත් විය හැකි බැවින් සම්පූර්ණ සුවය ලැබීමේ ඉඩකඩ අඩු විය හැක. මුල් අවස්ථාවේදී නිවසේදී ම ප්‍රතිකාර කිරීමට හැකිවනවා පමණක් නොව අන් අයට නොදැනීම රෝගය සුව කර ගැනීමට ද පුළුවන. එසේ කළොත් කිසි දිනක අංගොධ යාමට සිදුවන්නේ නැත. □